

Kimutatása annak, hogy a *Thalictrum Trautvetterianum* REGEL (1896) egy a *Th. Sultanabadense* STAPF-al. A SINTENIS-féle keleti exsiccatában (1890, 2215 sz.) *Thal. triternatum* néven kiadott növény sem egyezik meg a kaukázni RUPR.-féle fajjal, hanem = *Th. Sultanabadense*, mely mint régibb (1888) név, prioritásnak örvend.

Gypsophila Antilibanotica Post. (Flora of Syria, Palaestina and Sinai p. 6) synonymja az *Acanthophyllum Kurdiicum* Boiss. és HAUSSKN. nevű növénynek.

✓ Az Adenophora kritikája (Recensio Adenophorarum).

Autore Vincentio de Borbás, Kolosvárino.

Hazánkban a *Campanulaceák*-nak olyan bélyege is van, a minő a német *Campanula*-fajnak nincs, vagy a minő kelet- és délenrópai fajt tüntet ki. Csak a kehelynek visszagörbülő sallangját, a *Hedraeanthus* termése fölnyilását, a *Symphyandra* porfejtője összenövését említiük. A *Campanula* magrejtője tetejét mézfejtő réteg vonja be; ha a széle fölgörbillne, *Adenophora* nemzettsége lenne. Az *Adenophora* (mézesengő) meg a *Campanula* (esegenyűke, harangvirág) között, azonkívül, hogy az *Adenophora* virága leirhatatlanul szébb, fehérés kékszinű, nemelyik pedig a *Campanuláétól* eltérő élénk kék, más különbség nincs, mint, hogy az *Adenophora* virágában a bibeszálat gyűrű- vagy hengeralakú mézfejtő fogja körül, a *Campanulá-nak* ilyen testeeskéje nincs.

Mind a *Campanula*, mind az *Adenophora* termel mézet, biológiaileg tehát nem különbözik egymástól, a lapos, ill. gyűrűforma vagy hengerded nektarium pedig kevés különbség, még alnemzettség megkülönböztetésére se nagyon nyomatékos. Ha összefoglalni még a másnál esaknem hajmeresztően szigorú O. KUNTZE¹ se akarja, esak praktikus oka van, mert a *Campanula* nemzettsége, *Adenophora* nélküli is, elég terjedelmes.

Campanula meg az *Adenophora* virágában tehát a morfológiai különbség nagyon kevés, biológiai különbségök pedig nincs, azért szigorú kritikával külön nemzettségnek nem tekinthetők, köztük esak fokozatbeli kevés eltérés van, az *Adenophora* a *Campanulá-nak* esak alnemzettsége.

Két génisz a virágnak eltérőbb szerkezetére kell alapítani.² A bárefolyondárt (*Atragene*) a *Clematis*-szal mostanában összekapcsolják, pedig a méztermelő kis szirma nyomatékosabb, s láthatóbb morfológiai bélyeg, mint az *Adenophora*é. A *Pulsatilla*

¹ Post et O. KUNTZE: Lexicon generum phanerogamorum 9; cfr. tamen *Cheiranthum* p. 117. cum *Arabide*, *Primulam* p. 459 cum *Androsace*, *Pirum* cum *Sorbo* etc. conjunctam, sed genus *Pruni* cum *Amygdalo*, *Persica* et *Armeniacu* naturae conveniens.

² V. ő. A hazai fenyvek nemzettségének kritikája, A Kert 1903, 257. stb. old

morfológiai és biológiai bélyege az *Anemone*-vel szemben nagyobb, mégis gyakran összefoglalják. Látnivaló, hogy a géneszok megkülönböztetését nem egyenlő kritikával mérík, a mi pedig elegendő systematicai zavart szűl.

Némely *Adenophora* a *Campanulá*-val párhuzamban habitust ölt magára, pl. az *A. trachelioides* MAX. Prim. Fl. Amur. 1859, 186, épen mint a függelékes-kelyhű *C. Grossekii* szintén a *C. trochilum*-mal szemben, mintha közös typusból ágaztak volna szét.

KORSHINSKY³ az *Adenophora* fajait a nectarium hosszasága, ill. kurtásága nyomán választja szét, s a legmesszebbre, hazánkban is terjedő *A. liliifoliá*-nak kurta nectariumot tulajdonít. En az *Adenophora*-gyűjteményemet ezen az alapon is revideáltam, s a legtöbbnek, a hazaiaknak nektariuma is, KORSHINSKY ellenében hosszas, hosszabb mint széles, úgy hogy az ilyent a leírásban nem említem. Csak az *A. coronopifolia*, *A. Richteri* és *A. setulosa* nectariuma kurtább a magasságánál, az *A. deltoideaé* akkora hosszú, mint széles. REICHENBACH⁴ képén kurta, BECK⁵ munkájában hosszas. Noha a száritott korollán át a nectarium hosszas alakja gyakran meglátszik, még se tekintem első megkülönböztető bélyegnek, mert más bélyeg, nevezetesen a levélalakja feltünnöbb.⁶ E szerint és más bélyeg alapján a *Campanulae* subgenus *Adenophora* áttekinése a következő:

1. §. *Axilliflorae* sive *anemophobae*, «floribus spicato-racemosis», ex axilla folii aut bracteae maioris egredientibus, «in racemum laxum pauciflorum . . . dispositis». Bracteae maiores magis minusque impediunt, ut stigmata a ventis polline foecundante inspergerentur.

2. §. *Thysanthae* sive *anemophilae*, floribus + racemosis aut paniculato-thyrsiformibus. Bracteae parvae, haud conspicuae, stigmata igitur a ventis facile pollinibns inspergi possunt.

A) Stenophyllae, foliis anguste linearibus, latitudine multo longioribus, basi sessilibus vel breviter cuneato-contractis, ut petiolus brevissimus alatus videatur, argute serratis aut integerrimis. Foliorum basis latitudini foliorum aequilata aut ad summum duplo angustiora.

³ Untersuchungen über die russischen *Adenophora*-Arten, Mém. acad. imper. St. Petersb. 7. ser. t. XLII, no. 2, p. 1–41. E munkának, növényei nélkül, más hasznát nem vettetem, különösen a középalakokat nem bolygathattam, originalis növény nélkül célhöz nem vezetett volna.

⁴ REICHENBACH: Deutschl. fl. tom. 1, t. MDCXVIII. fig. 1.

⁵ Fl. v. Nieder-Österr. 1097, ic. 1.S. fig. . .

⁶ Genus *Adenophorae* FISCH. a *Campanula* non differt, nisi nectarii forma, scilicet disco hypogyro, qui *Campanulis* quoque adest, circa basin stylis in formam annuli aut saepius tubuli prominente; discriminare alio nec morphologic, nec biologico differunt. *Atragene* et *Tulsatilla* notis gravioribus a *Clematide* resp. *Anemone* divergunt, tamen saepius generice non separantur. Me judice *Adenophora* probabilius subgenus *Campanulae* sistit. Cl. KORSHINSKY species *Adenophorae* nectarii longitudine brevioribus aut tubuliformibus, latitudine longioribus distinxit. Ipse glandulam specierum plurimarum tubulosam vidi (tales in descriptione omisi), glandulam abbreviatam nonnisi *A. coronopifoliae*, *A. Richteri*, *A. setulosa* et *A. deltoidea* vidi. Species tamen foliis citius quam forma nectarii distinguere vates.

B) *Platiphyllae*, foliis ± dilatatis, ovatis lanceolatisque (*Adenophora polymorpha* LED. Fl. Alt. I. 1829, 246. species collectiva)

Sepala breviter et paucidentata aut edentata reapse variant, pro nota igitur specifica non commendanda. Etiam inflorescentia paniculata multiflora et racemosa pauciflora corolla campanulata infundibulisque variat, at folia sessilia et longius petiolata sibi, constant, sed species foliis his diversae promiscue quoque crescunt. (Cfr. Verhandl. zool.-botan. Gesellsch. 1868. 346.)

a) *Sessilifoliae*, foliis sessilibus aut petiolis brevissimis, haud conspicuis, vide p. 192.

ab) *Verticillatae*, foliis ternis pluribusque verticillatis, vide p. 192.

bb) *Alternifoliae*, foliis solitariis, alternis, aut hinc et inde 2—3-6-verticillatis. Folia inferiora etiam in squamas reducta, aut caule inferiore cicatricibus foliorum aridorum notato, cfr. p. 193.

b) *Petiolatae*, foliis inferioribus longe aut conspicue petiolatis, cfr. p. 193.

1. §. Axilliflorae.

1. *Camp.* sive *A. sinensis* DC. Mon. Camp. 1830, 354. z,

2. *Camp.* sive *A. axilliflora* BORB. (*A. sinensis* ♀) *pilosa* DC. l. e. ovario piloso, pedunculis abbreviatis circiter aequilongo, foliis lanceolatis cum bracteis serratis, superioribus sessilibus.

Figurae DE CANDOLLEANAE, l. c. t. 6: 1 *glabra* et 2 *pilosa* inter se conspicue diversae, 1. pedunculis axillaribus elongatis, 2. illis abbreviatis, foliis aut bracteis multo brevioribus, ut mihi species diversae esse viderentur, quare posterioris nomen in *A. axilliflora* sive *Campanulam axillifloram* mutavi. *Camp. pilosa* PALL. in ROEM. et SCHULT., Syst. V. 1819, 228. species alia est.

2. §. Thysanthae.

A) *Stenophyllae.*

3. *C. coronata* KER, in Botan. Reg. II. 1816, t. 149. «caule foliisque sebris, colore griseo», «ad lentem pubescens»; foliis innovationum «petiolatis, ovato-rotundatis, cordatis, crenato-dentatis, caulinis alternis, erectis integris», interdum remote subserratis, numerosis, rigidis, linear-lanceolatis, margine subrevolutis. Flores paniculati. sepala linear-acuminata, edentula. «Corolla saturate coeruleo-violacea, campanulato-globosa». stylus exsertus.

In Sibirie fruticosis ad Nerezynsk (KARO, exsicc. n° 307, 1888).

Synonyma:

Adenophora coronata DC. l. e., 63.

C. marsupiiflora ROEM et SCHULT. l. c. 1819, 116.

Ad. marsupiiflora FISCH. Adumbr. 1823, 167.

4. *C. Gmelini* SPRENG. Mantissa I., 1807, 36, «folia stricta linearia, infima remote et argute dentata, superiora integerrima. Panicula patentissima, remis alternis. Stylus clavatus longus».

«In Mongolia. GMEL. flor. Sibir. 3. t. 33 eadem videtur».

Syn. *Ad. Gmelini* FISCH. l. c. 167. 1823.

A. Gmelini § *stylosa* DC. l. c. 363 non (LAM.).

b) pomponiifolia FISCH. l. c. 167. foliis linearibus subintegerimis, panicula pauciflora, calyce integerrimo, stylo inclusu.»
In Dauria.

Synon. *Camp. Rabelaisiana* FISCH in R. et SCHULT. l. c. 158.

5. *C. coronopifolia* FISCHER in RÖM. et SCHULT. l. c. 1819. 157, foliis linearibus confertis, inferioribus grosse, remote et inaequaliter dentatis, superioribus integerrimis. Flores «reliquis maiores», racemoso-subpaniculati, foliola calycis ovata, integra, stylus inclusus.

In ditione Amurensi: Blagowjestschensk, in pratis silvaticis (KARO).

Synon.: *A. coronopifolia* FISCH. l. c. 1823, 167.

§ var. *odontosepala* BORB. ined.

Nitens, foliis auguste linearibus, remote, grosse atque argute serratis, subtus glaucescentibus: sepalis ovatis lanceolatisque acuminatis, cum bracteis superioribus eleganter glanduloso-serratis, dentibus utrinque ternis.

In ditione Amurensi: Blagowjestschensk, in pratis silvaticis. (KARO.)

6. *Camp. sive Adenophora Mikói* BORB. ined.

Radice rapacea, caule striato, glabro, foliis crebris, angustis, linearilanceolatis aut exacte linearibus, utrinque angustatis, dentibus humilioribus acutis remote serratis, subtus flavescenti-glaueis pilosisque, superioribus glabris, integris: inflorescentia angusta, inferne composita, superne racemosa, sepa la sinu rotundato separata, ovata lanceolataque integra, corolla infundibuliformis, stylo exerto. Capsulae glabrae pilis paucis remanentibus.

In valle Malomvölgy Bányabükkensi, in ditione Kolosvárina, rara.

B) *Platiphyllae.*

I. *Sessilifoliae.*

A). *Verticillatae.*

7. *C. verticillata*. PALL. Voy. III. 719, t. G, fig. 1. 1776. (Adenophora v. FISCH. Adumbr. 167, 1823⁷ foliis ovalo-lanceolatis cum floribus verticillatis, sepalis subulatis.⁸

8. *C. pereskeifolia*. RÖM. et SCHULT. Syst. V. 1819. 116. (*I. latifolia* FISCH. l. c. 168: *Ad. pereskeifolia* BORB.) foliis ovato-oblongis, sepalis lanceolatis, inflorescentia racemosa.

9. *C. sive Ad. rhomboidea* BORB. ined. caule inferiore villoso, foliis basi longius cuneato-integris, ideoque rhomboideis, superne serratis, acuminatis, subtus intense glauceis, glabris, inferioribus etiam sparse pilosis: inflorescentia paniculata, glaucescens aut coerulescens, ramis infimis verticillatis, ceteris sparsis, bracteis glanduloso-

⁷ Mém. de la soc. natur. Mose. VI. 1823, p. 165 etc.; etiam separata edita.

⁸ Hanc sequeretur C. FISCHERI R. et SCHULT. l. c. 116.

serratis, hinc et inde in apice inflorescentiae verticillatis, sepalis lanceolatis integris, majusculis, 5—6 mm longis, glaucis, albidis vel coerulentibus, ovario multo longioribus, corolla intense coerulea, infundibuliformis, stylo parum esserto, glandulis aequilongis ac latis.

In Sibiriae dit. Amurensi, inter frutices collium ad Blagowjestchensk (KARO).

10. *C. spreta* R. et SCHULT. l. c. 1819, 123. tota planta «foliis sparsis vel subverticillatis» usque ad ovarium pubescens (*A. spreta* BORB.)

Foliis ± verticillatis instructa est praeterea *C. coronata* (p. 191) et var. subverticillata (p. 196).

B) *Alternifoliae.*

11. *Camp.* sive *A. perpallens* BORB. ined. tota herba usque ad calycem intense pallida, albicans, foliis densis, in caule sat aequaliter dispositis, crassulis, sessilibus, utrinque glabris, inferioribus ovatis aut ovato-lanceolatis, dentibus minoribus serratis, superioribus lanceolatis, integerrimis. Inflorescentia paniculata, sepalis lanceolatis, pauci-dentatis, ovario circiter aequilongis, corolla campanulata, stylo exerto. Nectarium cylindricum.

In pratis et arundinetis turfosis ad Moosbrunn Vindobonae, exeunte augnsto (JURATZKA, POKORNY); hanc praecipue descripsi.

«Blüthen . . . umangenehm riechend» NEILR. Fl. v. Wien 301.

In fruticosis declivium Claudiopoli: Bükk, Szénafű (WOLFF), Magyar-Nemegye (CZETZ), Magyar-Bagó (PÁVAI).

Syn. *A. liliifolia* RCHB. Deutschl. fl. t. 19. MDCXVIII, II. ex loco.

12. *C.* sive *A. Richteri* BORB. ap. FREYN in Oesterr. Botan. Zeitschrift, 1890, 77 absque diagn., M. Bot. Lap. I. 253, 1902, caule inferiore horizontaliter piloso, superiore glabro, foliis lanceolatis glabris, basi breviter cuneata sessilibus, grosse serratis, sepalis palmatim quinquefidis, dentibus glandulosis, lacinia intermedia majore, corolla campanulata, intense coerulea, stylo incluso.

In Sibiria, ad Nerczynsk inter frutices moutium (KARO).

13. *C. tricuspidata* FISCH. ap. R. et SCHULT. l. c. 1819, 158, foliis oblongo-lanceolatis, remote et grosse serratis, inflorescentia racemosa, sepalis «ovato-lanceolatis, utrinque tridentatis».

Synon. *Ad. denticulata* FISCH. l. c. 167.

A. tricuspidata DC. l. c. 1830, 362.

14. *C. Lamareckii* FISCH. Adumbr. 168, sub *Adenophora*; GIEL. Fl. Sibir. III. 148, n. 18, t. 26 «foliis oblongo-ovatis, grosse serratis, subsessilibus, . . . panicula subracemosa, sepalis integerrimis, stylo inclusu. Corolla ex icone infundibuliformis.

In Sibiria altaica.

Iconem ab autore hue reductam LEDEB. Fl. Ross. II. 895 ad *A. liliifoliam* pertinendam esse dicit.

II. *Petiolatae.*

15. *Camp. (sive Adenophora) Alpini* L. Sp. pl. II. 1763, 1669; *pallida*, *glabra*, *foliis crassulis*. inferioribus grosse, non dense serratis, in petiolum attenuatis, densis, *ovatis*, ovato-lanceolatis. breviter acuminatis, glabris, hinc et inde pilis sparsis remanentibus; *in caule superiore subito decrescentibus*, lanceolatis, sessilibus. Caule decursu marginis et nervi medii foliorum striato, inferne cicatricibus foliorum notato, nudo. superne paniculato-flrido, bracteis linear-lanceolatis, integris, eglandulosis, longe angustatis. foliolis calycis lanceolatis, acuminatis, serratis. ovario florendi statu longioribus, corolla campanulata, stylo exerto, nectarium cylindricum latitudine longius.

Descripsi plantam Tirolis australis, haud procul a loco classico LINNAEI, in monte Summano Veronae crescentem (prope Trambileno ad collem fani «la Madonna della Salette», I. PORTA!).

Hungar. orient. In fruticosis herbidis ad Puszta- et Magyar-Bagó (PAVAI), Boos (FREYN).

In flora Hungariae norica: in declivitate, quae Vörösföld dicitur Günsii, ibidem in castanetis quoque rara.

Synon. *Campanula pyramidalis* minor, ALPIN. De plantis exoticis libri p. 340!

Campanula periplocifolia LAM. Encycl. I, 1783, 580 eadem est foliis cordatis aut peraffinis.

b) *C. stylosa* LAM. Encycl. meth. I. 1783, 580, n. 16. foliis subcordatis ovatisque acute atque profundius serratis, calycis foliolis triangularibus, edentulis, corolla infundibuliformi, ovarium obovatum, stylo exerto. Folia radicalia longe petiolata, profunde cordata.

Synon. *Campanula* foliis ex cordata lanceolatis, etc. GMEL. Fl. Sibir. III. 152, t. 27.

A. edentula SIMK. Erdély edényes 1887, 380.

A. ulifolia RCHB. Deutschlandst. t. 19. tab. 257, fig. 1.

A. stylosa FISCH. I. c. 168, 1823.

Inconvallibus Harmadvölgy (Joó) et Malomvölgy, nec non in declivibus Bükk Kolosvárin, ad Magyar-Bagó (PAVAI). Magyar-Nemegye (PORCIUS).

Serbia: Derventa Grlac (PAVLOVIĆ).

c) *villosula* BORB. ined. foliis sultus ± villosis, sepalis lanceolatis, ovario longioribus, integris. Folia radicalia longe petiolata, cordata.

Hercegovina: Porim planina supra Ruiste, in silvaticis graminosis rara, 1500 mt. aug. 1899 legit cl. VANDAS.

d) *C. intermedia* RÖM. et SCHULT. Syst. veg. V, 1819, 110. (*A. interm.* non LEDEB. Index sem. h. dorpat. 1824, p. 1); *A. ulifolia* var. *infundibuliformis* DC. Monogr. Camp. 1830, 359. ex icon. nam descriptio KITAIBELII «corolla exakte campanulata», «bracteis . . . glandose-serratis», calycis lacinias apice «communiter rubronigris» iconi «cultae plantae» contradicit.

A basi satis aequaliter foliosa, foliis breviter petiolatis, subtus glaucescentibus, inferioribus ovatis, ceteris lanceolatis, «ovatolanceolatis aut oblongo-ovatis», haud grosse serratis, inflorescentia paniculata, bracteis eglandulosis, sepalis pauciserratis, corolla infundibuliformi, fere duplo longiore ac lata, ad $\frac{1}{3}$ partem 5-fida, «laci-niis limbi latis, ovatis, patentibus».

In Hungaria orientali: frequens in herbidis truticosis Malom-völgy et Bükk Kolosvárini, ad Előpatak.

Synon. *A. suaveolens* 2) *ovalifolia* SCHUR Sert. 1853, 48, Enum. 432.

e) hungarica BORB. ined., foliis inferioribus jam deficientibus, ceteris subtus intense glaucis magis elongato-lanceolatis, pluries longioribus quam latis, cuneatim angustatis, quasi petiolo brevi alato: sepalis integerrinis, corolla campanulata.

Cum praecedente.

Synon. *A. Lamarckii* JANKA, LINN. XXX. 590, non FISCH. ex foliis in LEDEB. I. e. descriptis hue pertinere videtur.

f) asperula BORB. ined. eadem ac praecedens holosepala ovario $\pm$ asperulo, aut pilis hinc et inde remanentibus.

In valle Malomvölgy Kolosvárini et in declivibus ad Előpatak versus Sepsi-Szent-György.

g) botryantha BORB. ined. caule inferne nudo aut foliis minoribus aridis vestito, foliis ceteris elongato-lanceolatis, sparsis, hinc et inde verticillatis. utrinque, praecipue inferne petioli ad instar cuneato-angustatis. glabris, argute atque remote serratis, serraturis patentibus aut parum curvatis; inflorescentia racemosa, sepalis linearie-elongatis, integris, corolla campanulata, stylo corollae longitudine.

In Siberia ad Irkutzk (in herb. Mus. Transsilv.).

16. *C. liliifolia* L. Sp. pl. 1753, 233, *laete viridis, aequaliter dense foliosa, foliis tenuibus, nervosis, inferioribus conspicue (1—2 cmtris) petiolatis, lanceolatis, argute serratis, inferne longe cuneato - integris, ut lanceolato - rhomboidea sint, inflorescentia paniculata, bracteis eglandulosis, sepalis triangularibus, breviter acutis, pauci-serratis, ovarium florendi tempore circiter aequantibus, corolla campanulata, stylo exerto.*

Descripsi plantam polonicam ditionis Losicensis, exsiccatam KARÓI, quae etiam in Borussia orientali (Lyck, Reusehendorfer Eichenwald, leg. SANIO) provenit.

In Hungaria orientali ad Puszta-Bagó (PÁVAI); ipse in Malom-völgy Kolosvárino, necnon Előpatakini legebam. In montibus Liptoviensibus (W. WAGNER).

In Hungariae flora norica: in castanetis et in declivitate, quae Vörösföld dicitur Günsii sat rara.

In Bosnia: Bihać (BOLLER in herb. Mus. Transsilv.)

Campanula liliifolia L. probabilis formarum diversarum species mixta, cuius «caulis antequam paniculam proferat, folia promat quasi in rosam disposita, more *Lili secundi* 3)⁹ cum primum

⁹ *L. bulbiferum!* (BORB.); Conf. L. Hort. Ups. 80.

prodeat. dein cum panicula exerescat. disperguntur haec folia per caulem». (*Linn.* Hort. Upsal. 1748. p. 41).

Huc pertinet praeterea certissima:

C. suaveolens Gil. Fl. Lithv. I. 1781, 50, Exerc. I. 69. Pl. rar. . . . Lithv. 10, in ej. LINN. Syst. I. 1785.

A. liliiflora, *liliifl.* SCHUR Sert. 48, 1853, Enumer. 432.

A. communis FISCH. I. c. 1823, 168.

A. polymorpha. LED. Fl. Alt. I. 1829. 246.

b) var. *hirtula* BORB. ined. foliis inferioribus utrinque hirtulis, sepalis ovatis, glanduloso-serratis.

In fruticosis Csere ad Bústyaháza (L. VÁGNER).

c) var. *pycnodonta* BORB. ined., foliis lanceolatis, angustis, crenatis et argute serratis.

Syn. *A. Lamarckii*. b) *angustifolia* DC., I. c. 1830. 357, non *C. angustifolia* LAM.

In Sibiria Altaica.

d) *polyadenia* BORB. ined. bracteis et calycis foliolis eleganter glanduloso-serratis.

In monte Szitna infra Tatárka, circa montem Baba Luesivnae.

Observ. *C. liliifolia* W. et KIT. Plant. rar. 274. t. 247 haud forma pura esse videtur. Corolla enim «exakte campanulata» esse dicitur, in icona tamen plantae cultae addita. infundibuliformis, quare DE CANDOLLEUS in Monogr. Camp. varietatem *infundibuliformem* nominabat. Verba «bracteis glandulose serratis» calycisque apice «rubronigro» in varietatem nostram quadrant.

e) *setulosa* BORB. Vasvárm. növ. földr. 1887, 77, 204. caule asperulo, foliis breviter (abruptim) petiolatis, lanceolatis acute serratis, utrinque setulis minoribus-hirtis, denique ± glabratis: sepalis lanceolatis, ovario obovato longioribus, pinnatum serratis, serraturis glandula nigra terminatis, corolla infundibuliformi, fructu ellipsoideo aut obovato, sepalis erectis coronato. Inflorescentia paniculata.

In Croatiae rupestribus ad originem rivuli Mala Bjelica ad pagum Grbalj vallis Bródensis (HRC! BORB. 1883).

ee) subvar. *subverticillata* BORB. ined. foliis nonnullis oppositis aut ternis verticillatis.

Cum praecedente.

Über Vegetationsgränzen in Palästina und Syrien.*

Irta: { Prof. Dr. Joh. Palacký (Prag).
Von: {

Es dürfte allerdings bekannt sein, dass dreierlei Floren im usuellen Sinne des Wortes in Palästina und Syrien zusammenstossen: die mitteleuropäische als montan (Amanus, Libanon), die mittelländische, die den grössten Teil des Landes einnimmt und die sogenannte Wüstenflora, deren Zusammensetzung weiter besprochen

* Terjedelme miatt nem fordithatjuk.

Szerk.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1904

Band/Volume: [3](#)

Autor(en)/Author(s): Borbas [Borbás] Vincenz von

Artikel/Article: [Az Adenophora kritikája \(Recensio Adenophorarum\).
189-196](#)